

Sirkka-Liisa Anttila

METSÄ PUHUU- vaalipaneelin avauspuhe 9.2.2011

Hyvät kuulijat!

Lämpimästi tervetuloa tähän Metsä puhuu -vaalipaneeliin ja tiedostustilaisuuteen. Olen ylpeä voidessani avata tämän ainutlaatuisen tilaisuuden, sillä päivän teeman mukaisesti uskon, että metsien käyttö todella pelastaa maailman – ja Suomen.

Väitteen todenmukaisuutta viestii se, että tänään täällä lanseerattavassa Metsä puhuu -hankkeessa ei vain tehdä yhdessä koko metsäalana avointa viestintää metsien tulevaisuudesta, vaan kohdistetaan erityisesti tämä viesti tulevaisuuden tekijöille eli nuorille.

Tämän lisäksi saamme olla täällä yhdessä peräänkuuluttamassa myös yhteiskunnan päättäjiltä sitä samaa työn henkeä ja tulevaisuuden uskoa, jonka metsäalan eri toimijat jakavat.

Ihmisen on, voidakseen jatkaa elämäänsä, pakko käyttää luonnonvaroja. Sen me suomalaiset olemme täällä Pohjolassa vuosituhansien aikana kokeneet. Nyt maapallon väestön kasvu, ilmastonmuutos sekä tuotannon ja talouden globalisaatio ovat tuoneet luonnonvarakysymykset meidän jokapäiväiseen keskusteluun.

Kun näin on, ympäristön, luonnon ja maailman tulevaisuuden kannalta parhaiden luonnonvarojen käyttö ei ole vain järkevää, vaan myös välttämätöntä. uusiutuvien tai kanttuvien luonnonvarojen, kuten pohjoisten metsien käyttö ei ole vain mahdollisuus, vaan enemmän: me emme voi elää ilman niiden käyttöä.

Metsien käyttö tuottaa ratkaisuja ihmiskunnan suuriin ongelmiin, kuten kaupungistumiseen, köyhtymiseen ja ilmastonmuutokseen. Kestävä käyttö tukee myös parhaimmalla tavalla metsäluonnon monimuotoisuuden turvaa, johon metsien suojelu kuuluu yhtenä osana. Myös metsien suojelu on tärkeää, mutta se ei kuitenkaan riitä, koska se pelastaa vain metsät. Sen sijaan käyttämällä ja uudistamalla metsiä ja niiden tuottamia raaka-aineita, voidaan ratkaista monia ihmiskunnan kohtaamia ongelmia.

Siksi metsien käyttö pelastaa maailman.

Hyvät kuulijat,

Metsäalalla tehdään arvokasta työtä. Esimerkiksi mielipidetiedustelujen perusteella me tiedämme, että suomalaisten valtava enemmistö tukee tätä työtä. viime aikojen uutiset ovat kuitenkin saaneet monet epäilemään, että alalla ei olisi tulevaisuutta Suomessa.

Tällainen epäily ei perustu tosiasioihin. Metsäala menee jatkuvasti hyvää vauhtia eteenpäin ja esimerkiksi julkisuudessa vaadittuja uusia tuotteita nähdään lähes viikoittain. Samaa osoittavat tänään julkistettavat Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen tekemän tutkimuksen tulokset: Metsät tuovat Suomeen vaurautta ja työtä ja jatkossa yhä enemmän.

Haluan tuoda esille muutamia esimerkkejä: Teollisuuden- ja tuotannonaloista metsäsektori on arvonlisällä mitattuna elektroniikka- ja sähkötuoteteollisuuden kanssa Suomen suurin ja yksi metsäalan työpaikka tuo mukanaan 0,6 muuta työpaikkaa muualle yhteiskuntaan. Metsäsektori on lähes kaikissa maakunnissa tuotannonaloista suurin tai toiseksi suurin, mikä johtuu siitä, että metsäteollisuus ostaa merkittävän osan panoksistaan, siis raaka-aineen ja energian, Suomesta. Kuinka moni tiesi, että esimerkiksi Uudellamaalla on jopa 20 000 metsäsektorin työpaikkaa.

Entä sitten tulevaisuus?

Ensinnäkin, perinteinen metsien käyttö tietenkin jatkuu. Meillä on edelleen 74 paperi-, sellu- ja kartonkikonetta 50 tehtaassa, ja sen lisäksi yli 250 sahaa. Kaikissa näissä laitoksissa tehdään kehittämistyötä yhä parempien ja koreamman jalostusasteen tuotteiden synnyttämiseksi. Lähes kaikki laitokset elävät viennistä.

Nykyisten tuotteiden rinnalle syntyy aktiivisen työn tuloksena uusia tuotteita ja uusia tapoja käyttää metsää. Suomalaiset osaavat tehdä ja tekevät jo nyt metsästä ja sen raaka-aineista terveydenhoidon tuotteita, kosmetiikkaa, ruokaa, älykkäitä pakkauksia ja polttoaineita. Puurakentaminen tekee uutta, modernia, tulemistaan. Tutkimusta uusien tuotteiden löytämiseksi tehdään voimalla. Meillä on esimerkiksi Euroopan suurin nanoteknologian kehityshanke, jossa metsäala on mukana.

Biojalostamoissa tuotettavat liikennepolttonesteet ovat teollisessa tuotannossa viidessä vuodessa. Biomateriaaleja, kuten muoveja, osataan tehdä kymmenessä vuodessa.

Tämä menestys kumpuaa vahvoista yhteiskunnallisista päätöksistä, toimenpiteistä, innovaatioista ja osaamisesta, mutta se tarvitsee myös tekijöitä. Siksi Metsä puhuu –tulevaisuushanke on suunnattu erityisesti nuorille. Kun metsäala on ottanut tehtäväkseen pelastaa maailman, se ei voi siinä onnistus, elleivät tehtävästä innostu myös nykyiset koululaiset. he menevät kymmenen vuoden kuluttua töihin, mutta eivät nykyiselle, vaan sille metsäalalle, joka silloin on olemassa.

Siksi nyt tarvitaan yhteisen sitoutumisen lisäksi toimenpiteitä.

Nyt on mitä parhain aika keskustella näistä toimenpiteistä. Meillä on eduskuntavaalit huhtikuussa ja vaalituloksen perusteella muodostettava hallitus linjaa hallitusohjelmassaan keskeiset kehittämiskohteet ja rahoitusraamit kaudelleen. Näitä valtiovallan toimenpiteitä tarvitaan tukemaan yritysten ja metsänomistajien omia toimenpiteitä, jotta metsäalan kaikki mahdollisuuden tulisivat hyödynnettyä.

Valtioneuvosto hyväksyi joulukuussa periaatepäätöksen Kansallisesta metsäohjelmasta. Aamulla ennen tätä Metsä puhuu -tilaisuutta, laajapohjainen metsäneuvosto, joka teki esityksen ohjelmasta, poimi siitä keskeisimmät ehdotuksensa seuraavaan hallitusohjelmaan. Ehdotus on jaossa teille kaikille.

Metsäneuvosto korosti metsäalan mahdollisuuksia kasvaa biotalouden edelläkävijäksi. Jotta näin kävisi, tulee metsäalan kilpailukyvyistä ja kannattavuudesta huolehtia koko arvoketjussa. Erityisesti

tulee kohdentaa alan tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä yritysrahoitusta uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen, nykyisten tuotteiden kilpailukyvyn parantamiseen ja ekotehokkuuden lisäämiseen sekä turvata pitkäjärteinen rahoitus innovaatiojärjestelmälle ja -toiminnalle.

Metsätalouden kannattavuuden ja monipuolistuvan metsien käytön ja käsittelyn edistämiseksi tarvitaan metsälain ja kestävä metsätalouden rahoitusjärjestelmän uudistamista sekä metsänomistajien palvelutarjonnan parantamista. Metsälain uudistuksessa yhtenä tavoitteena on lisätä metsänomistajien valtaa omien metsiensä hoidossa. Metsätilojen koon ja rakenteen sekä erityisesti sukupolvenvaihdosten edistäminen vaativat laajan toimenpidevalikoiman. Asiaa valmistellut työryhmä luovuttaa maaliskuun alkupäivinä raportissaan yksityiskohtaiset toimenpideesitykset aineistoksi hallitusohjelmatyöhön.

Ilmasto- ja energiapolitiikan kannalta keskeistä on uuden pienpuun energiatuen käyttöönotto ja riittävän rahoituksen turvaaminen tukijärjestelmälle. Cancunin jälkeisissä ilmastoneuvotteluissa saamme olla tarkkoina, että tuleva laskentajärjestelmä ottaa huomioon metsiemme roolin hiilinieluna.

Monimuotoisuuden turvaaminen on olennainen osa metsien kestävä hoitoa ja käyttöä. METSO-toimintaohjelman toimeenpano, sen rahoituksen turvaaminen ja talousmetsien luonnonhoidon edistäminen ovat siksi keskeisesti esillä metsäneuvoston linjauksissa.

Hyvät kuulijat,

Metsä puhuu -kampanja on suunnattu etupäässä nuorille. Kampanjalla koko metsäala haluaa kertoa metsäalan merkityksestä ja tulevaisuuden mahdollisuuksista tulevaisuuden toimijoille. Mahdollisuuksia on lähes rajattomasti, nyt sekä alan itsensä että meidän poliittisten päättäjien on näytettävä, että olemme käyttämässä näitä mahdollisuuksia. Eli on ryhdyttävä toimenpiteisiin.

Odotan vaalipaneelista mielenkiintoisia ja konkreettisia kannanottoja metsäalan kehittämiseksi sekä koko tilaisuudesta iloisen monipuolista tietopläjäystä metsien käytöstä.